

Bijlage 9.3: Enquêtes; versie 1, 2 en 3

Leiden, 24 juni 2007

Beste proefpersoon,

Deze test is een onderdeel van mijn afstudeeronderzoek naar de begrijpelijkheid van woorden en tekst.

Je krijgt straks een lijst met moeilijke woorden voor je. Daarop moet je steeds aangeven of je het woord kent of niet.

Daarna krijg je twee teksten te lezen met daarin de moeilijke woorden verwerkt. Na iedere tekst wordt nogmaals de betekenis van de moeilijke woorden gevraagd.

Ten slotte wil ik je nog vragen enkele vragen over jezelf en over de test in te vullen.

Bedankt voor je deelname!

Vriendelijke groet,

Paulien van Wieringen
(Masterstudent Universiteit Utrecht)

Geef bij onderstaande woorden steeds aan of je het woord kent of niet. Omcirkel je antwoord. Kies 'een beetje' als je denkt ongeveer te weten wat het woord betekent. Probeer, ongeacht of je ze kent, bij alle woorden een betekenis op te schrijven.

1. Reversibel

JA / NEE / EEN BEETJE

Betekenis:.....
.....

2. Additioneel

JA / NEE / EEN BEETJE

Betekenis:.....
.....

3. Privilege

JA / NEE / EEN BEETJE

Betekenis:.....
.....

4. Emfatisch

JA / NEE / EEN BEETJE

Betekenis:.....
.....

5. Aforisme

JA / NEE / EEN BEETJE

Betekenis:.....
.....

6. Prevaleren

JA / NEE / EEN BEETJE

Betekenis:.....
.....

7. Lapidair

JA / NEE / EEN BEETJE

Betekenis:.....
.....

8. Triviaal

JA / NEE / EEN BEETJE

Betekenis:.....
.....

9. Gênant

JA / NEE / EEN BEETJE

Betekenis:.....
.....

10. Plumstrijken

JA / NEE / EEN BEETJE

Betekenis:.....
.....

11. Autonomie

JA / NEE / EEN BEETJE

Betekenis:.....
.....

12. Appreciatie

JA / NEE / EEN BEETJE

Betekenis:.....
.....

13. Astronomisch

JA / NEE / EEN BEETJE

Betekenis:.....
.....

14. Veinzen

JA / NEE / EEN BEETJE

Betekenis:.....
.....

15. Elan

JA / NEE / EEN BEETJE

Betekenis:.....
.....

16. Affiniteit

JA / NEE / EEN BEETJE

Betekenis:.....
.....

17. Revaloriseren

JA / NEE / EEN BEETJE

Betekenis:.....
.....

18. Excelleren

JA / NEE / EEN BEETJE

Betekenis:.....
.....

19. Habiël

JA / NEE / EEN BEETJE

Betekenis:.....
.....

20. Vrijpostig

JA / NEE / EEN BEETJE

Betekenis:.....
.....

Arnold Bakker: “Werken brengt duurzaam geluk”

Werken leidt tot diep geluk, tot enthousiasme en zingeving. Zegt de Utrechtse hoogleraar Arnold Bakker. ‘Positief psycholoog’ Bakker zoekt op dit moment naar het geheim achter de bevlogen mens.

Weg met het gezeur over burnout, werkstress en ziekteverzuim. Werken is leuk en werken is goed voor de mens; het is een privilege. Dat is de boodschap die de Utrechtse psycholoog Arnold Bakker de laatste jaren enthousiast in de media verkondigt. Van veel vrije tijd worden mensen juist depressief. Vol overgave je werk goed doen, geeft het ware geluksgevoel, stelt Bakker lapidair (kernachtig). Je krijgt er bovendien veel energie van, waardoor je die bevlogenheid ook meeneemt naar je privé-leven. Twaalf procent van de Nederlanders bevindt zich in deze bevlogen toestand, zo heeft Bakker onderzocht. Ze verkeren in opperste voldoening, zijn energiek, toegewijd en betrokken. Ook voor anderen is hun aanwezigheid een feest, want het ‘positivisme’ van het bevlogene type is besmettelijk.

Dat 88 procent van de Nederlanders die bevlogen arbeids- en levensvreugde in mindere mate of zelfs helemaal niet ervaart, heeft volgens Bakker voor een groot deel te maken met de situatie op de werkvloer. Vaak zijn er dan niet voldoende ‘energiebronnen’ aanwezig. Daarmee bedoelt hij: een baas die je af en toe een schouderklopje geeft, collega’s op wie je kunt bouwen, genoeg ontplooiingsmogelijkheden en een ruime mate van autonomie in je werk waardoor je zelf beslissingen kunt nemen.

Het klinkt misschien allemaal wat vaag, geeft Bakker toe. Maar dat is het niet, verzekert hij. Bakker en zijn Utrechtse universiteitscollega’s – sinds enige jaren ‘bekeerd’ tot de ‘*positive psychology*’ – hebben het met hard cijfermateriaal onderbouwd.

Er zijn toch nog steeds banen waar de arbeidsvreugde niet erg hoog is. De lopende band bijvoorbeeld.

“Enige uitdaging is inderdaad een belangrijke voorwaarde voor arbeidsvreugde. Volgens sommige psychologen is plezier in het werk daarom voor lager opgeleiden niet weggelegd. Ik geloof daar niet zo in; ik denk dat geluk bij bijna ieder werk wel te vinden is. Zelfontplooiing ontbreekt misschien bij lopendebandwerk, maar dat is iets wat sommigen ook helemaal niet nastreven. Zij beschouwen dat als triviaal en halen hun arbeidsvreugde uit belangrijkere dingen.”

Kan een bedrijf de bevlogenheid van zijn werknemers beïnvloeden?

“Tot op zekere hoogte wel. Er is een heel duidelijk verband tussen de “energiebronnen” binnen een bedrijf en de bevlogenheid van de werknemers. Met energiebronnen bedoel ik dingen als feedback, zelfstandigheid, ontplooiingsmogelijkheden en sociale steun.”

Op de schouders van leidinggevenden rust dus een erg zware verantwoordelijkheid?

“Hun rol wordt inderdaad zwaar onderschat; zij zijn voor ongeveer vijftig procent verantwoordelijk voor de bevlogenheid van hun personeel. Helaas zijn niet alle leidinggevenden in Nederland habiel (vaardig). Werknemers geven hun baas voor coaching gemiddeld een zes-min. Dat komt doordat veel managers vooral geselecteerd zijn op hun financiële kwaliteiten. De menselijke bekwaamheden van economisch opgeleiden worden overschat.

Een goede manager is in de eerste plaats een *people manager*. Meer psychologen, minder economen in de top, dat zou veel beter zijn. Die zes-min moet kunnen worden gerevaloriseerd tot een zeven als bedrijven gaan inzien dat menselijke kwaliteiten veruit het belangrijkste zijn voor een leidinggevende. Die ongeïnteresseerdheid in de menselijke kant zie je bijvoorbeeld terug in jaarverslagen van bedrijven: boordevol financiële cijfertjes, maar meestal niets over sociale zaken. Pas als het ziekteverzuim astronomisch wordt, gaan bedrijven zich er mee bezig houden. Dan is het niet meer reversibel (omkeerbaar).”

Kan iedereen een bevlogen, bruisend type worden? Als je fysiek minder sterk bent, lijkt het me lastig.

“Je mogelijkheden, je kunnen, speelt natuurlijk een rol. Maar kunnen staat in directe wisselwerking met willen. Kijk je wel eens naar de Olympische Winterspelen? Die langlaufers die uitgeput zijn, maar toch willen winnen: halfdood komen ze over de streep. Wilskracht kan soms prevaleren boven kunnen en daardoor je kunnen de baas zijn. Hét voorbeeld vind ik de wereldberoemde wetenschapper Stephen Hawking. Hij is bijna geheel verlamd, kan niet praten, zit in een rolstoel. En toch beoefent hij zijn vak met enorm elan. Een bevlogene type.”

Meerkeuzevragen tekst 1

Kies bij ieder woord de betekenis waarvan je denkt dat die het meest precies is in de context van de net gelezen tekst. Je mag hierbij terugkijken in de tekst.

1. Privilege

- Iets dat leuk is om te doen
- Hobby
- Recht
- Wet

2. Lapidair

- Tekstueel
- Bevlogen
- Beknopt
- Zakelijk

3. Autonomie

- Wet
- Onafhankelijkheid
- Besluitvaardigheid
- Gezag

4. Triviaal

- Belangrijk
- Leuk
- Onzin
- Gewoon

5. Habiel

- Verantwoordelijk
- Zelfstandig
- Bekwaam
- Gedreven

6. Revaloriseren

- Veranderen
- Hoger waarderen
- Beoordelen
- Herzien

7. Astronomisch

- Stijgend
- Veranderd
- Gigantisch
- Onmeetbaar

8. Reversibel

- Oplosbaar
- Richtinggevend
- Terugdraaibaar
- Hoog

9. Prevaleren

- Overheersen
- Veranderen
- Fanatieker zijn
- Uitputtender zijn

10. Elan

- Wetenschap
- Karaktereigenschap
- Gedrevenheid
- Kennis

Complimenteren valt te leren

Wat zou het leven een stuk aangenamer zijn als we elkaar vaker een compliment gaven. Waarom doen we dat eigenlijk niet?

Complimenteren ingewikkeld?

“Van een schouderklopje is nog nooit iemand geblesseerd geraakt.” Dit aforisme, toegeschreven aan Leo Beenhakker, werkt misschien op de lachspieren, maar ze geeft precies aan hoe ingewikkeld over het algemeen wordt gedaan over het uitdelen van complimenten. Enerzijds verlangen we naar pluimstrijkerij (vleierij), anderzijds moeten we van onszelf bescheiden zijn. Van te veel applaus gaat iemand maar naast zijn schoenen lopen. Bovendien riekt een emfatische manier van het geven van een compliment al gauw naar slijmen of hielen likken doordat er zoveel nadruk op wordt gelegd.

Ook op het werk heersen deze verkrampde opvattingen. Hoewel alom de opvatting heerst dat managers hun werknemers moeten motiveren, wordt over het laten blijken van appreciatie soms nog bijzonder ouderwets gedacht.

Pluim is nuttige feedback

“Jammer dat managers weinig affiniteit (binding) met complimenteren hebben, want een compliment is nuttige feedback”, vindt trainer en adviseur Coert Visser. “Iedereen hongert naar erkenning en dat is precies wat een compliment verschaft.” Een goed geplaatst compliment geeft het soort feedback dat je helpt je ervan bewust te worden welke gedragingen effectief zijn, zegt hij. Vaak hebben mensen er geen idee van dat ze excelleren ten opzichte van hun collega's. En natuurlijk is een compliment niet alleen nuttig, maar ook een oppepper. “Een mooi compliment kan je hele dag goed maken.” Zorg er alleen voor dat het compliment niet geveinsd wordt.

Complimenten-abc

Visser leert zijn cursisten een ezelsbruggetje uit een Amerikaans managementboek: ‘Het abc van het geven van complimenten’. A staat voor *accurate*, dat wil zeggen de feiten waarop je positieve opmerking gebaseerd is, moeten kloppen. B staat voor *believable*: een compliment moet geloofwaardig zijn, dus niet gênant (beschamend). C staat ten slotte voor *constructive*, en dat wil zeggen dat de boodschap ook relevant moet zijn voor de ontvanger. Is dat niet het geval, dan word jij als vrijpostig gezien omdat je een grens bent overgegaan met je uitspraak.

Voor wie echt niets kan verzinnen maar toch iets aardigs wil zeggen, additioneel een tip: “Iedereen die iets nieuws heeft aangeschaft, hoort graag dat dit wordt gesignaleerd. Met een opmerking als ‘Hé, je hebt een nieuwe laptop’ schiet je altijd in de roos.”

Meerkeuzevragen tekst 2

Kies bij ieder woord de betekenis waarvan je denkt dat die het meest precies is in de context van de net gelezen tekst. Je mag hierbij terugkijken in de tekst.

11. Aforisme

- Advies
- Tekst
- Kernachtige wijsheid
- Grapje

12. Plumstrijken

- Voortrekken
- Toespreken
- Applaudisseren
- Naar de mond spreken

13. Emfatisch

- Overdreven
- Expliciet
- Met gevoel
- Op een bepaalde manier

14. Appreciatie

- Positief oordeel
- Respect
- Commentaar
- Salarisverhoging

15. Affiniteit

- Gevoel
- Training
- Voorkeur voor
- Positief gevoel

16. Excelleren

- Manier van werken
- Beter zijn dan anderen
- Onwetend zijn
- Presteren

17. Veinzen

- Valselijk voordoen
- Manier van zich gedragen
- Verkeerd begrijpen
- Belachelijk maken

18. Gênant

- Moeilijk
- Met een bepaald gevoel
- Officieel
- Pijnlijk (als situatie)

19. Vrijpostig

- Met goede manieren
- Karaktereigenschap
- Te vrij
- Overdreven

20. Additioneel

- Ten slotte
- Volledig
- Als advies
- Bijgevoegd

Wil je hieronder nog enkele gegevens invullen? Uiteraard worden je gegevens vertrouwelijk behandeld.

1. **Wat is je leeftijd?**
.....jaar
2. **Wat is je geslacht?**
man / vrouw
3. **In welke klas zit je?**
2 Havo / 3 Havo
4. **Wat was je laatste rapportcijfer voor Nederlands?**
.....

Wil je hieronder nog enkele vragen over de test invullen? Omcirkel steeds je antwoord.

5. **Vond je tekst 1 van deze test moeilijk?**
heel moeilijk / een beetje moeilijk / neutraal / best makkelijk / heel makkelijk
6. **Vond je tekst 2 van deze test moeilijk?**
heel moeilijk / een beetje moeilijk / neutraal / best makkelijk / heel makkelijk
7. **Vond je de woorden uit de meerkeuzevragen van tekst 1 moeilijk?**
heel moeilijk / een beetje moeilijk / neutraal / best makkelijk / heel makkelijk
8. **Vond je de woorden uit de meerkeuzevragen van tekst 2 moeilijk?**
heel moeilijk / een beetje moeilijk / neutraal / best makkelijk / heel makkelijk

Wil je hieronder nog enkele vragen over jezelf invullen? Omcirkel steeds je antwoord.

9. **Vind je het leuk om te lezen?**
ja / nee / soms
10. **Lees je in je vrije tijd wel eens? (Vrijwillig, dus niet voor school)**
ja / nee / soms
11. **Hoe vaak lees je in je vrije tijd?**
dagelijks / wekelijks / maandelijks / een paar keer per jaar / anders: .....
12. **Wat lees je als je in je vrije tijd leest? (Meerdere antwoorden mogelijk)**
  - Boek(en)
  - Tijdschrift(en): zo ja, welk(e) tijdschrift(en)?.....
  - Krant(en): zo ja, welke krant(en)?.....
  - Website (bijvoorbeeld een weblog)
  - Stripboek
  - Anders:.....

Hartelijk bedankt voor je deelname aan deze test!